

HUMANISTISCHE PERSDIENST

Bleyenburgstraat 1

UTRECHT.

Verschiijnt 2 maal per maand. Abonnementsprijs f 3.-- per jaar.

Bij publicatie van gegevens, welke de persdienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld.

Postgiro: 304960 t.n.v. Humanistisch Verbond te Utrecht.

Telefoon: 10163 (K-3400).

2 Februari 1953

2e Jaargang Nr. 2.

VAN ALLE KANTEN.

In de Bussumse Courant van 13 Januari j.l. staat het verslag van een bijeenkomst waar dr. Arn. Saalborn scherp heeft gereageerd op de talloze aanvallen welke er de laatste tijd op de humanistische organisaties worden gedaan.

Wij zijn verdraagzaam, aldus dr. Saalborn, wij zullen nooit trachten gelovigen uit hun milieu te lokken, zoals men wel tracht buitenkerkelijken tot de kerk terug te brengen.

Hij gaf in zijn rede op de volgende wijze een viertal aspecten van het moderne humanisme aan:

De tallozen, die met een hiernamaals geen raad meer weten, geen persoonlijke God kunnen aanvaarden en ten opzichte van de Openbarings- en Messias-gedachte teleurgesteld zijn, biedt het moderne humanisme minstens vier aspecten die het leven de moeite waard maken en een stut en zekerheid geven:

1. het praktische humanisme, vooral sociaal georiënteerd, dat de mens gewoon als broedermens ziet in de meest broederlijke zin van het woord;
2. het historisch-wetenschappelijk humanisme dat in de ontwikkeling der exacte en abstracte wetenschappen een houvast vindt;
3. een wijsgerig humanisme, dat tracht door te dringen in het wezen van de mens;
4. het kunstminnend humanisme, dat door de werken van de grote kunstenaars aller tijden geleerd heeft welke geweldig scheppen de krachten in de mens tot uiting kunnen komen;
5. Het religieuze humanisme, dat buiten-kerkelijk en ondogmatisch zoekt naar verwezenlijking van het eeuwen oude verlangen in de mens naar contact met de wereldgeest.

Enkele uitingen uit de talloze artikelen welke er, vooral in de katholieke pers tegenwoordig over het humanisme verschijnen (teveel om in extenso op te nemen) laten we hier volgen:

De Tijd. 14 Januari 1953.

Voor het eerst misschien in de geschiedenis heeft het Christendom te maken met een vijand, die niet alleen als een wolf in schaapskleren rondsluip, maar die zich in vele gevallen nog niet bewust is een wolf te zijn, of de rol van de inbewust en irenische vijand meesterlijk speelt. Er zijn humanisten, die beweren geen God-lloochnaars te zijn, maar eenvoudig Godswijgers. Zij vinden, dat de echte Godlloochning, die zich uit in de blasphemische kreten van ontkenning, terecht door de wet wordt bestraft, omdat deze een nihilistische vorm van het Theïsme is. Neen, de humanisten zijn "neo-religieuzen", die op de vraag of God bestaat geen antwoord hebben, omdat dit hun religieus besef niet raakt, zoals zij zeggen. Er valt voor hen geen handschoen op te rapen, doch slechts verdraagzaamheid te oefenen, gepaard aan geduldige uitleg.

Mogelijk dat de Heer In 't Veld dat gisteravond ook heeft be-tracht. Maar het zal hem uit de reacties van de katholieke fractie wel duidelijk geworden zijn, dat zijn verdraagzaamheid een vorm van ne-gativisme is, waarvan men op zijn minst moet zeggen, dat wij christe-nen niet weten wat wij daaraan hebben. De strijd tegen de humanisten is een strijd tegen een in getal onbelangrijke groep, maar een groep die er zoals wel blijkt een eigen-aardige strijdmethode op na houdt.

xxxxxx

Gazet van Limburg, 10 Januari 1953.

Er moet iets gebeuren tegen de historische breuk in de ont-wikkeling van het christelijk Nederland. Het mag onder een humani-serende schijn niet worden overgeleverd aan de Vereniging voor Sexuele Hervorming; de propaganda van de Wiardi Beckmanstichting voor de geboortebeperving en fiscale maatregelen tegen grote gezin-nen; de leer van professor van der Wal, docent van het Humanistisch Verbond, die een staatsverbod verlangde voor de christelijke school en een verbod om minderjarigen lid van een kerk te laten worden; de neutrale namaak-kerk met orgelspel voor ontkerkten; en aangemoe-digde gesprekscentra voor atheïsten en neo-malthusianen.

xxxxxx

Utrechts Katholiek Dagblad, 13 Januari 1953.

Of wij het Humanisme zijn activiteit en zijn resultaten misgun-nen? Men heeft ons katholieken in dit verband al meermalen gewezen op de verdraagzaamheid. Niet onhandig, doch zonder daarmee evenwel de kern van de kwestie te raken. Want het gaat hier niet om een vraag van verdraagzaamheid. Het gaat er niet om, of wij de humanis-ten iets zouden willen weigeren, waarvan wij katholieken en protes-tanten zelf wel profiteren. Waar het om gaat is: Wij achten met name de aanspraken van het - verwerpelijke - humanisme onaanvaardbaar.

Het humanisme toch maakt aanspraak op de veelzijdige zorg - niet enkel voor de werkelijke humanisten - maar voor allen die gerekend plegen te worden onder de onkerkelijken, onverschillig of zij al dan niet de humanistische opvattingen onderschrijven. Dit is, wij herhalen het, onaanvaardbaar. Het aantal werkelijke humanisten in ons land is klein, het wordt op ongeveer 5.000 geschat.x) Doch de aanspraken van het humanisme reiken, zoals gezegd, veel verder. Het zoekt de geeste-lijke verzorging aan zich te trekken van alle onkerkelijken, een groep, welke zowat 1,7 miljoen Nederlanders omvat.

Dit betekent, dat het al deze onkerkelijken zoekt in te lijven in de sfeer van de positieve God-lloochning. Terecht maakte onlangs Prof. Dr. P. Smulders S.J. in het tijdschrift "Streven", in een voortreffe-lijke studie over "Katholieke onverdraagzaamheid en het Humanistisch Verbond" de opmerking, dat de aalmoezenier en de predikant de gevan-genis of de kazerne als zielzorger betreden, maar de humanist als propagandist. Want de aalmoezenier wordt aangesteld voor de gods-dienstige verzorging van de katholieken, de predikant voor de pro-testanten, maar de humanistische verzorger wenst niet te worden aan-gesteld voor de humanisten, maar voor alle onkerkelijken. Dit mogen wij niet aanvaarden. Het gaat hier zelfs, zoals Prof. Smulders ver-klaarde, "om het behoud en het h e r s t e l (spat. van ons) van het geloof van velen der onzen".....

x) Het Utrechts Katholiek Dagblad blijkt niet op de hoogte te zijn! Het ledental van het Humanistisch Verbond alleen bedraagt bijna 9.000. (hum. Persdienst).

xxxxxx

GEESTELIJKE INSTEMMING.

Het is niet onaardig om naast de hier geciteerde artikelen nog eens even aan te halen het "Eindhovens Dagblad" van 2 October j.l., waarin Pater Dr. A. v.d. Wye, O.Carm. nog eens citeert, wat hij meer dan een jaar geleden had geschreven in een soort prae-advies aan het maandblad "Contact" der legeraalmoezeniers:

"Als het blijkt, dat het Humanistisch Verbond een aanzienlijk deel van ons volk vertegenwoordigt en bovendien de leden in militai-re dienst eerlijk en volgens geweten leiding en verzorging wensen van officiële voormannen, dan zou de kwestie reeds in een stadium van oplossing verkeren. Men zou dan nader met de geestelijke verzorgers der Kerken tot een tolerante modus-vivendi moeten zien te komen".

De schrijver gaat dan verder:

"Om misverstand te voorkomen zij opgemerkt, dat wij er niets voor voelen om ten behoeve der buitenkerkelijken zonder meer rechten aan het Humanistisch Verbond toe te kennen. Dit eisen de humanisten ook niet. Zij stellen zich op het standpunt, dat er onder de buiten-kerkelijken velen zullen zijn, die geen prijs meer stellen op kerkelijk-godsdienstige verzorging. Moet men deze nu aan hun lot overlaten of aan de humanisten een kans geven, hen tenminste hogerop te voeren? Sommige katholieken wensen niet te erkennen, dat de humanisten deze mensen "hogerop" kunnen brengen, wij doen dit echter wel. Immers wan-neer het gelukt iemand, die zelfs geen menselijke en natuurlijke waar-den meer bezit, tot de erkenning en eerbiediging van hoge menselijke waarden te brengen, dan voert men hem zonder twijfel hogerop. Men kan nu wel beweren: Ook al die onkerkelijken behoren tot het rechtsgebied van de Kerk! Maar als zij zelf beslist niet wensen door die Kerk be-moederd te worden, wat dan? Bovendien - wanneer de humanisten "open naar boven" blijven, zoals bij velen het geval is, dan zou dit een eindweegs naar God leiden. Men kan immers een normatieve zedelijke levensorde "van onderaf" en "van bovenaf" ontwerpen. Zolang die orde -van- onderaf zich niet dogmatisch afsluit naar "boven", kan deze poging reeds zeer verdienstelijk worden genoemd voor mensen, die an-ders tot een religieus nihilisme zouden vervallen.

Tussen humanisten en ons blijft trouwens altijd nog het gesprek open en mogelijk over de uiteindelijke fundering van die boven-persoonlijke normen!

XXXXXX

De "Bredase Courant" van 18 December bevatte het verslag van een lezing, die Dr. P. Smits, Vrijzinnig Hervormd Predikant te Den Haag, voor de Bredase Vrijz. Protestanten hield over "Humanisme en Christendom".

Wij citeren:

"In de verhouding tussen Christendom en Humanisme zal het er in de toekomst vooral om gaan, elkaar au serieux te nemen, waarbij ressentimenten overwonnen dienen te worden. Waarom geeft de overheid de humanisten niet het recht op eigen geestelijke verzorgers, in de gevangenis? Hier hadden de kerken moeten spreken om van een onbaatzuchtige houding blijkt te geven.

Humanisme en Christendom zullen actief moeten samenwerken tegen nihilisme en ontpersoonlijking van de samenleving"....

UIT EIGEN KRING.

Humanistisch Verbond

De Top-Kader-Conferentie van het Humanistisch Verbond, bijeen op 1 Februari 1953 te Nunspeet, onder de indruk van de berichten over de watersnood die ons land thans teistert, roept alle organen, leden en geestverwanten op, zich volledig ter beschikking te houden voor alle gewenste vormen van praktische hulpverlening, zich thans reeds te beraden op deelneming aan eventuele inzamelingen e.d., en alle medewerking te verlenen aan een zo breed mogelijke samenwerking van het Nederlandse volk.

Humanistisch Thuisfront

Op Maandag 2 Februari a.s. zal in het Conferentie-Oord "De Ark" te Nunspeet de eerste van een nieuwe serie bezinningsbijeenkomsten voor militairen uitgaande van het Humanistisch Thuisfront worden gehouden. In het najaar reeds gaven zich voor deze bijeenkomsten een 600 militairen op.

Op Dinsdag 3 Februari wordt te Havelte in Drente het derde militaire tehuis van het Humanistisch Thuisfront geopend. De beide andere tehuizen zijn gevestigd te Amersfoort en Vierhouten(G).

Humanistisch Verbond
in B e l g i ë

In Gent sprak op Zaterdag 24 Januari j.l. Dr. J. P. van Praag, voorzitter van het Nederlandse Humanistisch Verbond voor de eerste openbare vergadering, welke het Belgische Verbond te Gent belegde, over het onderwerp: Modern Humanisme - Idee en Praktijk. Het Verbond te Gent telt thans 100 leden, te Antwerpen heeft men er 350. Landelijk voorzitter is de bekende bioloog prof. Dr. L. de Coninck te Gent, secretaris de Heer R. Dillen, directeur der Hogere Handelsschool te Antwerpen.

=====